

Gravmindeudvalget

af Kurt Anhøj

Som det fremgår af referatet fra foreningens generalforsamling i 1987 side 47, blev det under formandens beretning oplyst, at bestyrelsen havde nedsat et ad hoc udvalg, Gravmindeudvalget. Udvalget fik til opgave at formulere problemstillingen samt løsningsforslag med hensyn til spørgsmålet om udformningen af nutidige gravminder. Udvalgets sammensætning fremgår af formandens beretning.

Gravmindeudvalget besluttede som første etape af arbejdet nærmere at analysere den nuværende situation og udviklingen gennem de seneste årtier. Man fokuserede her specielt på stenhuggerfagets udvikling, publikums holdning og kirkegårdsregulativers betydning.

I det følgende bringes kirkegårdsinspektør Morten Falmer-Nielsens bidrag til dette arbejde. Det sker i form af en artikel om befolkningens ændrede syn på gravminders udformning, indhold og brug.

Gravmindet

af Morten Falmer-Nielsen

En redegørelse for de forhold der har påvirket brugernes holdning til gravmindet i dag.

»Foreningen for Kirkegårdskultur's« gravmindeudvalg v. Morten Falmer-Nielsen

Befolkningens, d.v.s. brugernes opfattelse af gravmindets udformning og indhold har, præget af mange faktorer, undergået en væsentlig ændring i den sidste generation. Ingen enkelt faktor kan fremhæves som afgørende, idet faktorerne indgår i en kompleks sammenhæng, hvor vægten af den enkelte faktor kan skifte fra by til land, fra egnsdel til egnsdel og fra tid til tid.

Grundlæggende er naturligvis ændringen i hele begravelsesmønsteret, hvor udvikling først var særlig markant i de store bysamfund for herfra at brede sig som ringe i vandet.

Man har sagt, at kirkegården til enhver tid er et spejl af det samfund, den betjener. Dette var nok også rigtigt til midten af 50-erne, hvor ligbrændingstanken slog rigtigt igennem og blev fulgt af de helt anonyme urnegrave. En begravelsesform, der først var »forbeholdt« mennesker med et særligt livssyn, nu en almen benyttet form på tværs af alle samfundslag.

Når udviklingen i denne begravelsesform - det anonyme kollektiv - som ikke havde og ikke har sin rod i befolkningens holdning i øvrigt, blev så attraktiv,